

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

Warszawa, 7 czerwca 2022 roku

Sprawa: Odpowiedź na oświadczenie
senatorskie
Znak sprawy: FN1.054.14.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez Panią Senator Beatę Małecką-Libereę, podczas 41. posiedzenia Senatu RP 28 kwietnia 2022 r., w sprawie planu pomocy dla kredytobiorców w spłacie rat, przedstawiam następujące wyjaśnienia w zakresie właściwości resortu finansów. Podwyższona inflacja jest obecnie zjawiskiem występującym nie tylko w Polsce, ale także w innych krajach Unii Europejskiej i świata. W niektórych z nich inflacja osiąga najwyższe poziomy od wielu lat— w USA oraz w Niemczech jest najwyższa od ok. 40 lat, w Wielkiej Brytanii od ok. 30 lat, a w Polsce i Czechach od ok. 20 lat¹.

Przyczyny obserwowanego w ostatnich miesiącach przyspieszenia tempa wzrostu cen mają charakter podażowy, a jednym z głównych powodów jest wysoka dynamika cen surowców na rynkach światowych, a więc czynnik niezależny od rządu i od prowadzonej polityki pieniężnej². Dodatkowo, wzrost kosztów transportu w handlu międzynarodowym oraz przerwane z powodu pandemii łańcuchy dostaw skutkujące brakiem niektórych materiałów czy półproduktów niezbędnych do produkcji, spowodowały znaczny wzrost kosztów produkcji, który także przełożył się na wzrost cen towarów konsumpcyjnych. Wysoka inflacja to także efekt ożywienia aktywności gospodarczej po recesji z 2020 r. wywołanej pandemią, w tym wysokiej dynamiki popytu konsumpcyjnego. W ostatnim okresie kolejnym czynnikiem wzrostu inflacji są działania wojenne na terytorium Ukrainy i sankcje nałożone na Rosję, które wpływają na wzrost cen surowców na rynkach światowych.

Aby ograniczyć ryzyko kształtowania się inflacji powyżej celu inflacyjnego NBP w horyzoncie oddziaływania polityki pieniężnej, Rada Polityki Pieniężnej podjęła decyzje o podwyższeniu stopy referencyjnej NBP. Podwyżki stóp procentowych w horyzoncie kilku kwartałów powinny

¹Na podstawie danych OECD dla CPI

²podobną opinię przedstawia Międzynarodowy Fundusz Walutowy w raporcie Poland: Staff Concluding Statement of the 2021 Article IV Mission

przyczynić się do wyhamowania dynamiki popytu krajowego i ograniczenia presji na wzrost cen.

Mając na uwadze skutki inflacji, Rada Ministrów przyjęła *projekt ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom* (dalej: projekt). Wśród rozwiązań zawartych w projekcie są „wakacje kredytowe”, dopłaty do kredytów z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców zasilonego dodatkowymi środkami oraz uregulowanie procedury wyznaczania zamiennika dla wskaźnika WIBOR. Rozwiązania przewidziane w projektowanej ustawie mają za zadanie pomóc polskim rodzinom, które płacą zwiększone raty kredytów hipotecznych, wywołane podwyższonymi stopami procentowymi.

Ponadto projekt przewiduje także możliwość szerszego skorzystania z rozwiązań, jakie zapewnia Fundusz Wsparcia Kredytobiorców, m.in. proponuje się usprawnienia w zakresie przekazywania wniosków o wsparcie, które będzie możliwe za pośrednictwem systemu teleinformatycznego kredytodawcy. Wsparcie wypłacane jest na okres nie dłuższy niż 36 miesięcy, a indywidualnie ustalana kwota wsparcia może wynieść nawet 2 tys. zł miesięcznie przez 3 lata. Warunkiem otrzymania wsparcia jest spełnienie jednego z warunków:

- posiadanie statusu osoby bezrobotnego przez co najmniej jednego z kredytobiorców,
- miesięczne koszty obsługi kredytu mieszkaniowego przekraczają 50 proc. miesięcznych dochodów,
- miesięczny dochód, po odjęciu kosztów kredytu, nie przekracza określonej kwoty – w 2022 r. to 1552 zł w gospodarstwie jednoosobowym i 1200 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Zmiany dotyczą także wyliczania składek na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców, które będą proporcjonalnie do wartości bilansowej brutto posiadanego przez banki portfela kredytów mieszkaniowych, w przypadku których wskaźnik raty do dochodu przekracza wartość 50% według stanu na koniec kwartału, za który jest należna wpłata. Jednocześnie przewidziano zwolnienie z obowiązku wpłaty składek dla kredytodawców, którzy nie spełniają określonych wymogów w zakresie funduszy własnych (banki) albo współczynnika wypłacalności (spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe). Projektowane rozwiązania przewidują udrożnienie oraz zwiększenie wartości środków Funduszu Wsparcia Kredytobiorców o 1,4 mld zł do końca 2022 r.

Ponadto w projekcie określono procedurę wyznaczenia zamiennika za kluczowy wskaźnik referencyjny, jakim w Polsce jest WIBOR. Regulacja ma w szczególności zapewnić stosowanie rozporządzenia BMR³. Zastąpienie krajowego kluczowego wskaźnika referencyjnego zamiennikiem, zgodnie z wypracowaną procedurą, stanowi rozwiązanie o charakterze systemowym, długofalowym, nie zaś jedynie ad hoc, doraźnym. Należy zaznaczyć, że zakres zastosowania zamiennika wynika wprost z rozporządzenia BMR (art. 23c ust. 3 i 4), dotyczy zatem wszystkich umów i instrumentów finansowych, o których mowa w tym przepisie. Wypracowane rozwiązanie będzie miało zatem zastosowanie nie tylko do umów o kredyt hipoteczny, czy też innych umów kredytowych, mających odniesienie do wskaźnika WIBOR,

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 1, z późn. zm.).

ale do wszystkich już zawartych umów i instrumentów finansowych, które nie zawierają, bądź mają nieodpowiednie klauzule awaryjne, a także nie zostały pomyślnie renegocjowane. Dla pozostałych umów i instrumentów finansowych zamiast WIBORu będzie obowiązywał wskaźnik alternatywny, który będzie dotyczył również umów nowo zawartych. Procedowane rozwiązanie ma zatem charakter systemowy.

Projekt obecnie znajduje się po I czytaniu na posiedzeniu Sejmu, które miało miejsce 26 maja 2022 r. Termin wejścia w życie projektowanej ustawy został wyznaczony po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Podsekretarz Stanu

Piotr Patkowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/